

BESEDA RECENZETOV

Spreminjanje pogodb o izvedbi javnih naročil predstavlja enega najbolj kompleksnih in hkrati tveganih segmentov prava javnih naročil. Medtem ko je faza izbire ponudnika v slovenski strokovni literaturi obsežno obdelana, faza izvajanja pogodbe pogosto ostaja v senci, čeprav prav tam nastajajo največja korupcijska tveganja ter vprašanja o dopustnosti posegov v načela transparentnosti in enakopravne obravnave ponudnikov. Priročnik Vide Kostanjevec in mag. Marije Bukovec Marovt prihaja v trenutku, ko praksa nujno potrebuje jasne odgovore na vprašanja, ki jih prinaša dinamično gospodarsko okolje.

Avtorici, ki sta svoji profesionalni poti v celoti posvetili javnemu naročanju in delovali v samem vrhu Državne revizijske komisije, sta pripravili delo, ki uspešno premošča vrzel med teorijo in prakso. Njuna analiza 95. člena ZJN-3 ni zgolj suhoparen komentar zakonskih določb, temveč poglobljena sistemska razlaga, ki bralcu omogoča razumevanje razmerja med nacionalno zakonodajo, direktivami EU in najnovejšo sodno prakso Sodišča EU ter slovenskih sodišč.

Osrednja vrednost pričujočega dela se kaže v njegovi izjemni sistematičnosti, ki bralca skozi jasno doktrinarno strukturo vodi od teorije k neposredni aplikaciji v praksi.

Avtorica Vida Kostanjevec vsako od petih pravnih podlag za spremembo pogodbe obravnava avtonomno in analitično, pri čemer začrta natančno ločnico med dopustnimi spremembami pogodbe in tistimi ravnanji, ki že pomenijo nezakonito neposredno oddajo javnega naročila. To teoretično trdnost nadgradi z dosledno umeščenostjo v evropski pravni prostor. Z vključitvijo najnovejše judikature Sodišča EU do konca leta 2025 delo ponuja nujno potrebno razjasnitev avtonomnih pojmov prava Unije, vključno s ključnim vprašanjem »bistvene spremembe« pogodbe.

Celovitost priročnika dopolnjuje izrazit preventivni vidik, ki se najjasneje izrazi v poglavju o prekrškovni odgovornosti avtorice mag. Marije Bukovec Marovt. Skozi sistematičen pregled sankcij, pogojev za odgovornost ter analizo relevantnih odločb slovenskih sodišč avtorica naročnikom ne ponudi le teoretičnih spoznanj, temveč neposredno uporabna orodja za učinkovito obvladovanje pravnih tveganj in preprečevanje visokih finančnih kazni.

Delo kot celoto odlikuje jase in precizen pravni jezik, ki pa ostaja dostopen tudi tistim praktikom, ki se z javnim naročanjem srečujejo na operativni ravni. Za prakso posebej koristni so vzorčni zapisniki in utemeljitve sprememb pogodbe, ki jih naročnik lahko neposredno uporabi pri dokumentiranju posamezne spremembe in ki so hkrati dovolj metodološko utemeljeni, da prestanejo presojo nadzornih organov. Priročnik bralcu tako ne pove le, kaj zakon določa, temveč mu pokaže, kako zakonske zahteve aplicirati v konkretni situaciji in kako ravnanje dokumentirati tako, da bo ob morebitnem naknadnem nadzoru pravno vzdržno.

Priročnik Vide Kostanjevec in mag. Marije Bukovec Marovt je nepogrešljiva strokovna opora naročnikom in skrbnikom pogodb, izvajalcem, pravnim svetovalcem, nadzornim organom in sodiščem — vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z vprašanjem, kdaj in kako je pogodbo o javnem naročilu dopustno spremeniti.

Ljubljana, 5. maja 2026

izr. prof. dr. Danila Djokić